

Recenzja Habilitacyjna

dr Remigiusz Rosicki

Osiągnięcie naukowe: *Polityka energetyczna państw członkowskich Unii Europejskiej – wymiar geopolitycznych, instytucjonalny, społeczny, ekonomiczny i technologiczny*

Przystępując do sporządzania recenzji habilitacyjnej należy stwierdzić, iż Dr Remigiusz Rosicki występuje o nadanie stopnia dr hab. tytułem dorobku naukowego w skład, którego wchodzi: **monografia:** *Kultury energetyczne Unii Europejskiej*, Wydawnictwo WNPID UAM, Poznań 2018 oraz współautorstwo w **monografii** M. Rewizorski, R. Rosicki, W. Ostant, *Wybrane aspekty bezpieczeństwa energetycznego Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2013 (udział potwierdzony odpowiednimi zaświadczeniami w wysokości 33,3%), oraz **artykułów naukowych** w liczbie czternastu, **rozdziału w pracy** po redakcją: R. Rosicki, *The Institution of Transmission Easement in Poland* [w:] P. Kwiatkiewicz, R. Szczerbowski (red.), *Bezpieczeństwo energetyczne. Rynki surowców i energii. Energetyka w czasach politycznej niestabilności*, Poznań 2015, s. 339 – 348. Rozpatrując więc wniosek Pana Remigiusza Rosickiego o przyznanie stopnia dr habilitowanego należy stwierdzić, iż w zakresie ilościowym przedstawiony dorobek uprawnia o wystąpienie o nadanie uprawnień samodzielnego pracownika naukowo – dydaktycznego.

Rozpatrując dorobek autora wniosku pod względem merytorycznym należy zauważyć, iż najważniejszym elementem dorobku naukowego osiągniętego już po uzyskaniu stopnia doktora jest monografia *Kultury energetyczne Unii Europejskiej*. Praca składa się ze wstępu, trzech rozdziałów, zakończenia, załączników, bibliografii. Układ i konstrukcja monografii nie wzbudzą większych zastrzeżeń poza kilkoma uwagami, do których w tej części recenzji chciałbym się odnieść. Zdaniem recenzenta autor powinien wyodrębnić większą ilość rozdziałów (na pracę o fundamentalnym znaczeniu wchodzi zaledwie trzy rozdziały), ograniczyć rozdział pierwszy pracy o charakterze teoretycznym: *Pojęcie kultur energetycznych*, który stanowi ponad 50% całości monografii. Należy pamiętać, iż rozdział teoretyczny jest swoistego rodzaju fundamentem pod analizę kwestii praktycznych, faktów. Tak znaczące jego wyeksponowanie czyni pracę bardziej teoretyczną a przecież w założeniach badawczych, które przyświecały jej autorowi niekoniecznie o to chodziło. Habilitant zbyt mocno zdaniem recenzenta koncentruje swoją uwagę w rozdziale pierwszym

na problemach definicyjnych, założeniach studyjnych, rozważaniach filozoficznych o kulturze jako takiej, paradygmatach. Przeprowadzanie badań naukowych powinno mieć cel praktyczny, nie może stanowić rozważań samych w sobie, chyba, iż dotyczy to problemów teorii polityki. Pozostałe dwa rozdziały: *Determinanty kultur energetycznych* oraz *Badania empiryczne kultur energetycznych* stanowią połączenie rozważań teoretycznych konfrontowanych z praktyką dnia codziennego funkcjonowanie wspólnotowego rynku energetycznego jak również rynków energetycznych państw członkowskich. Nie wzbudza za to zastrzeżeń zakończenie pracy oraz zawarte w tymże zakończeniu konkluzje. Recenzent w pełni zgadza się z konkluzją głoszącą, iż: „różnice w strukturach energetycznych państw członkowskich, są wystarczającą przesłanką do stwierdzenia istnienia specyficznych kultur energetycznych w Unii Europejskiej”. To, że nie ma jednolitej polityki energetycznej UE jest kwestią oczywistą, nie podlegającą dyskusji. Eksperci rynku energetycznego różnią się za to w ocenach takiego stanu rzeczy. Pan Remigiusz Rosicki słusznie zauważa, iż wśród głównych elementów składowych wpływających na sytuację sektora energetycznego UE (w węższym ale ważniejszym zdaniem recenzenta stopniu państw tworzących Wspólnotę) są: efektywność energetyczna, struktura produkcji energii elektrycznej, rozwój nowych technologii produkcji ropy naftowej, gazu ziemnego, energii elektrycznej, społeczno – ekonomiczne warunki życia, polityczne warunki życia. Autor monografii trafnie dostrzega również znaczenie czynnika historyczno – geograficznego w kreowaniu kultur energetycznych „państw 28”. Cenną pozycją w dorobku Remigiusza Rosickiego jest monografia *Wybrane aspekty bezpieczeństwa energetycznego Unii Europejskiej*. Autorzy monografii w tym Remigiusz Rosicki trafnie wybierają problemy związane z szeroko rozumianym bezpieczeństwem energetycznym Unii Europejskiej oraz dokonują w pełni udanej analizy problemowej opartej o solidne podstawy metodologiczne. Praca jest przejrzysta, bardzo dobrze skonstruowana w zakresie układu. Można wręcz zaryzykować opinię, iż jest ona wzorcowa w odniesieniu do innych prac dostępnych na rynku wydawniczym. Cieszy, iż w osobnym rozdziale uwzględniono problematykę bezpieczeństwa energetycznego Polski będącej krajem członkowskim Wspólnoty o wyrażnie odrębnej strategii energetycznej. Nie wzbudzają również zastrzeżenia artykuły naukowe będące częścią dorobku naukowego Habilitanta. Charakteryzują się one odpowiednim poziomem merytorycznym, wskazują na dobre rozeznanie ze strony badacza problemów w podejmowanych analizach mających wymiar zarówno cząstkowy jak i szerszy, ogólny. Spośród przedstawionych recenzentowi publikacji na szczególną uwagę zwraca artykuł *Chiny i Indie a bezpieczeństwo energetyczne Europy*. Mimo niewielkiej objętości autorowi udało się przybliżyć problemy związane z globalnymi powiązaniem pomiędzy

poszczególnymi graczami światowego rynku paliw. Autor słusznie zauważa, iż w przyszłości wraz ze wzrostem znaczenia Chin oraz Indii jako strategicznych importerów ropy naftowej oraz gazu ziemnego państwa „Starego Kontynentu” zmuszone będą do większej intensyfikacji działań na rzecz pozyskiwania surowców energetycznych od kluczowych dla europejskiego rynku paliw krajów eksporterów surowców w tym zwłaszcza Federacji Rosyjskiej. Oceniając publikacje autorstwa Remigiusza Rosickiego cieszą liczne artykuły w czasopismach naukowych w językach obcych w tym w angielskim, rosyjskim oraz serbskim. Reasumując, dorobek naukowy Pana Remigiusza Rosickiego w zakresie ilości jak również jakości publikacji nie wzbudza większych zastrzeżeń, odpowiadając zdaniem recenzenta wymogom habilitacyjnym.

Aby rozstrzygnąć na korzyść decyzję o zakwalifikowaniu wniosku Pana Remigiusza Rosickiego do dalszego etapu postępowania habilitacyjnego koniecznym jest również uwzględnienie jego osiągnięć w postaci: zaangażowania w dydaktykę, uczestnictwa w postępowaniu o nadanie stopnia doktora jako promotora pomocniczego, uczestnictwa w konferencjach naukowych jak również analizę przedstawionych dokumentów w tym zwłaszcza tych świadczących o aktywnym uczestnictwie w życiu społeczności akademickiej, mającej na celu popularyzację wiedzy. Zdaniem recenzenta aktywność Pana Remigiusza Rosickiego pozytywnie wpisuje się w przedstawiony przez niego wniosek habilitacyjny. Habilitant realizował zadania dydaktyczne na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu realizując szeroki wachlarz zajęć co dobrze świadczy o jego możliwościach dydaktycznych, asertywności. Wypromował 43 licencjatów pogłębiając tym samym swoją wiedzę w zakresie metodologii pisanie prac dyplomowych oraz podwyższając kwalifikację jako wykładowcy, opiekuna studentów uczestników seminariów dyplomowych. Habilitant współpracował również z Institute for Security, Energy and Climate Studium. W ramach współpracy wykonywał ekspertyzy, konsultował realizowane przez jednostkę badawczą projekty. W ramach grantów, które zostały pozyskane przez pracowników Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu realizował zarówno prace naukowo – badawcze jak i te natury organizacyjnej. Uczestniczył w 55 konferencjach naukowych w tym 19 o charakterze międzynarodowych. Habilitant należał również do grona badaczy naukowych będących organizatorami konferencji naukowych, których donatorem była Fundacja na rzecz Czystej Energii. Wszystko to pozytywnie świadczy o aktywności naukowej, zaangażowaniu habilitanta. Co ważne w ramach aktywności na polu konferencyjnym przeważają kwestie związane z polityką energetyczną, bezpieczeństwem

energetycznym. W tym kontekście wzbudza zdziwienie nagła intensyfikacja badań naukowych na kierunku bezpieczeństwo państwa w zakresie zagrożeń wywiadowczych wsparta kwerendą w IPN. Współczesna nauka wymaga od badacza szczególnej koncentracji na wybranych problemach naukowych, które pozostają w ścisłym powiązaniu ze sobą. Takiego związku w tym przypadku autor recenzji nie widzi. Habilitant był również recenzentem szeregu artykułów naukowych w licznych czasopismach naukowych. Szczególną uwagę zwracają wykonane przez Pana Remigiusza Rosickiego recenzje dla cieszącego się akademickim szacunkiem „Przeglądu Europejskiego”. Pozytywnym aspektem działalności naukowej ale również do pewnego stopnia organizacyjnej było pełnienie funkcji promotora pomocniczego (według danych recenzenta cztery postępowania o nadanie stopnia doktora). Dr Remigiusz Rosicki uczestniczył w licznych kursach, szkoleniach. Ukończył także studia podyplomowe w tym w zakresie prawa gospodarczego, administracji europejskiej: specjalność: administracja publiczna, Odnawialne Źródła Energii – Projektowanie, Zarządzanie i Finansowanie. Wzbogaciło to jego wiedzę dotyczącą problemów poddawanych analizie w czasie prowadzonych studiów badawczych nad kwestiami nierozłącznie związanymi z polityką energetyczną, bezpieczeństwem energetycznym Unii Europejskiej. Cieszy również bogata działalność zmierzająca do popularyzacji nauki. W jej ramach Pan Remigiusz Rosicki przeprowadził warsztaty dla studentów, zajęcia w szkole metodologicznej.

Na podkreślenie zasługuje również fakt, iż Dr Remigiusz Rosicki w ramach swojej pracy naukowo – dydaktycznej był wyróżniany przez władze uczelni, które reprezentował. Zarówno praca magisterska jak i doktorska otrzymały nagrody Dziekana Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu co świadczy o prawidłowej ścieżce rozwoju naukowego, stałym, równomiernym postępie naukowym.

Reasumując powyższy dorobek naukowy, dydaktyczny, organizacyjny mieszczący się w obszarze szeroko rozumianej naukowości należy stwierdzić iż Pan Remigiusz Rosicki spełnia kryteria przyjęte w ustawie o Szkolnictwie Wyższym w dziale dotyczącym nadawania stopnia dr habilitowanego. Recenzent opiniuje pozytywnie Jego wniosek o nadania stopnia dr habilitowanego. Tym samym recenzent jest za dopuszczeniem habilitanta do dalszego procedowania.

dr hab. Robert Kłaczyński

